

Działania podejmowane wobec dłużnika alimentacyjnego

Zasady pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego w przypadku bezskuteczności egzekucji oraz działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych - na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U z 2023 r. poz. 581 ze zm.).

Działania podejmowane wobec dłużnika alimentacyjnego

1). Wszczęcie postępowania wobec dłużnika alimentacyjnego następuje w przypadku:

- a) otrzymania wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, złożonego przez osobę uprawnioną w przypadku bezskuteczności egzekucji,
- b) przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- c) umieszczenia osoby uprawnionej w pieczy zastępczej.

2). Po otrzymaniu wniosku **organ właściwy dłużnika przeprowadza wywiad alimentacyjny**, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej, odbiera od niego oświadczenie majątkowe oraz informuje dłużnika o przekazaniu do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z:

a) **należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego** wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,

b) **należności z tytułu zaliczek alimentacyjnych** wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej - w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

3) W przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań **z powodu braku zatrudnienia**, organ właściwy dłużnika:

a) **zobowiązuje dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się jako bezrobotny** albo **poszukujący pracy** w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny,

b) informuje właściwy powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego.

4) W przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny **uniemożliwia** przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub:

- **odmówił** złożenia oświadczenia majątkowego,

- **odmówił** zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy,

- bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy **odmówił przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej**, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych,

- **organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.**

5) **Decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych nie wydaje się wobec dłużnika alimentacyjnego, który przez okres ostatnich 6 miesięcy wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej, niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów.**

6) Jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna, organ właściwy dłużnika:

a) składa **wniosek o ściganie za przestępstwo** określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1144).

b) po uzyskaniu z centralnej ewidencji kierowców informacji, że dłużnik alimentacyjny posiada uprawnienie do kierowania pojazdami, **kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy** dłużnika alimentacyjnego wraz z odpisem tej decyzji.

7) W okresie, w którym osoba uprawniona otrzymuje świadczenia z funduszu alimentacyjnego, z kwoty uzyskanej z egzekucji od dłużnika alimentacyjnego organ prowadzący postępowanie egzekucyjne zaspokaja w następującej kolejności:

a) **należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy** - do całkowitego zaspokojenia,

b) **należności powstałe z tytułu zaliczek alimentacyjnych wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej** - do ich całkowitego zaspokojenia, należności wierzyciela alimentacyjnego - do ich całkowitego zaspokojenia,

c) **należności likwidatora funduszu alimentacyjnego powstałe z tytułu świadczeń alimentacyjnych wypłaconych na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 1974 r. o funduszu alimentacyjnym** - do ich całkowitego zaspokojenia.

8) **Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości**

świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z odsetkami ustawowymi za opóźnienie. Odsetki są naliczane od pierwszego dnia następującego po dniu wypłaty świadczenia z funduszu alimentacyjnego, do dnia spłaty.

9) Należności przypadające od dłużnika alimentacyjnego z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego podlegają ściągnięciu wraz z odsetkami w drodze egzekucji sądowej na podstawie przepisów o egzekucji świadczeń alimentacyjnych, z uwzględnieniem przepisów ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Zgodnie z art. 8 b ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów organ właściwy wierzyciela przekazuje do biura informacji gospodarczej informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z:

a) należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,

b) należności z tytułu zaliczek alimentacyjnych wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej - w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Organ właściwy wierzyciela przekazuje dłużnikowi alimentacyjnemu:

1. Informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej,

2. Informację o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa z tytułu:

- wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. Nr 86, poz. 732 ze zm.) zaliczek alimentacyjnych,
- wypłaconych na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 1974 r. o funduszu alimentacyjnym (Dz. U. z 1991 r. Nr 45, poz. 200, ze zm.) świadczeń z funduszu alimentacyjnego.